

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Hofmański (przewodniczący)

SSN Marian Buliński (sprawozdawca)

SSN Józef Szewczyk

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga

w sprawie **D. Ł.**

skazanego z art. 53 ust. 2 ustawy z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w
zw. z art. 11 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 listopada 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 listopada 2013 r., zmieniającego
wyrok Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 3 lipca 2013 r.,

**oddala kasację, a kosztami sądowymi postępowania
kasacyjnego obciąża skazanego.**

UZASADNIENIE

D. Ł. został oskarżony o to, że

„I. w okresie czasu od co najmniej stycznia 2007 roku do końca 2007 roku w A. w Holandii oraz na terenie Rzeczypospolitej Polskiej brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej działającej na terenie Holandii i Rzeczypospolitej Polskiej mającej na celu, wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.), wytwarzanie i wprowadzanie do

obrotu znacznych ilości substancji psychotropowych w postaci tabletek ekstazy, siarczanu amfetaminy i znaczków LSD oraz znacznych ilości środków odurzających w postaci marihuany i kokainy oraz ich przemytu,

to jest o czyn z art. 258 §1 k.k.;

II. w okresie czasu od co najmniej stycznia 2007 roku do końca grudnia 2007 roku w Ł., wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w ramach grupy przestępczej opisanej w punkcie I, dostarczając substancję psychotropową w postaci MDMA w ilości 2000 gramów udzielił pomocy M. S. w przetworzeniu tej substancji na znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci 40.000 tabletek ekstazy,

to jest o czyn z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

III. w okresie czasu od co najmniej stycznia 2007 roku do końca grudnia 2007 roku w Ł., wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w ramach grupy przestępczej opisanej w punkcie I, odbierając od M. S. znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci 40.000 tabletek ekstazy, czynił w ten sposób przygotowania do wprowadzenia do obrotu wyżej wymienionej substancji psychotropowej,

to jest o czyn z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) w zw. z art. 65 § 1 k.k.”

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 3 lipca 2013 r. uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w pkt I a w miejsce czynów zarzucanych mu w pkt II i III uznał go za winnego tego, że :

„w okresie od stycznia 2007 roku do września 2007 roku, wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, wspólnie i w porozumieniu z M. S. przetworzył znaczną ilość substancji psychotropowej w postaci 2000 gramów MDMA na 40.000 tabletek ekstazy, w ten sposób, że po uprzednim wejściu w porozumienie z M. S., co do ich wytworzenia, za pośrednictwem innych osób dostarczył M. S. substancję psychotropową w postaci

MDMA w ilości 2000 gramów, określił zawartość tej substancji w każdej tabletkie, logo wyprodukowanych tabletek, a następnie odebrał już wytworzone tabletki ekstazy w ilości 40.000 od M. S. i wypłacił mu wynagrodzenie w wysokości 1200 euro, czyniąc tym przygotowania do wprowadzenia do obrotu znacznej ilości substancji psychotropowej w postaci 40.000 tabletek ekstazy, czym wyczerpał dyspozycję art. 53 ust. 1 i ust. 2 i art. 57 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) w zw. z art. 11 § 3 k.k. i za to na podstawie art. 53 ust. 2 tej ustawy w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności”.

Apelację od tego wyroku złożył obrońca oskarżonego, zarzucając temuż orzeczeniu:

„obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj.:

a) art. 14 § 1 k.p.k. poprzez wyjście poza granice aktu oskarżenia i przypisanie oskarżonemu czynu nieobjętego aktem oskarżenia poprzez przypisanie oskarżonemu współsprawstwa (w miejsce pomocnictwa) oraz czynności nie mieszczących się w granicach tożsamości zarzucanego czynu polegającego na udzieleniu pomocy M. S. w przetworzeniu substancji psychotropowej;

a w razie nieuwzględnienia powyższego:

b) art. 399 § 1 k.p.k. poprzez nie uprzedzenie o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych oskarżonemu poprzez przypisanie oskarżonemu współsprawstwa w miejsce pomocnictwa oraz przyjęcie kwalifikacji z przepisu art. 11 § 2 k.k.;

c) art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie niedających się usunąć wątpliwości co do podobieństwa oskarżonego do mężczyzny posługującego się pseudonimem D.;

d) art. 4 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, takich jak brak wady wymowy, braku poszukiwania oskarżonego przez policję przed 2009 r. (pomimo opisywania takiej okoliczności wobec mężczyzny posługującego się pseudonimem D.);

e) art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez całkowicie dowolną i wybiórczą ocenę materiału dowodowego poprzez ustalanie stanu faktycznego sprzecznego z

zeznaniaми świadków M. S. i P. O. oraz powoływanie się na elementy zeznań świadków, które nie zostały przez świadków wypowiedziane;

f) art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez całkowicie dowolną i wybiórczą ocenę materiału dowodowego poprzez bezgraniczne danie wiary zeznaniom M. S. i w konsekwencji przyjęcie, iż zdarzenia opisywane przez świadka miały miejsce, podczas gdy wyjaśnienia te noszą znamiona pomówienia, składanego w szczególnej sytuacji procesowej M. S., w szczególności gdy są one sprzeczne z zeznaniaми P. O. i wyjaśnieniami oskarżonego, a jednocześnie nie mają żadnego potwierdzenia w innych dowodach;

g) art. 7 k.p.k. poprzez bezpodstawne odmówienie wiarygodności zeznań P. O. w zakresie braku udziału świadka w procesie przetwarzania środków psychotropowych zarzucanych oskarżonemu;

h) art. 7 k.p.k. poprzez całkowicie dowolne odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, w sytuacji gdy wyjaśnienia te były w pełni spójne i logiczne;

- co w rezultacie doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez ustalenie, iż oskarżony jest osobą posługującą się pseudonimem D. oraz dokonywał jakichkolwiek ustaleń z M. S. w zakresie przetwarzania środków psychotropowych, a następnie podejmował czynności zmierzające do przygotowania wprowadzenia środków psychotropowych do obrotu”.

W oparciu o to skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania (w wypadku uwzględnienia zarzutu z punktu a), ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów bądź uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Apelację od tego wyroku na niekorzyść oskarżonego złożył prokurator w części dotyczącej orzeczenia o karze zarzucając temuż orzeczeniu:

„- obrazę art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.) poprzez nieorzeczenie obligatoryjnej kary grzywny wobec oskarżonego D. Ł. za czyn przypisany w/wym. oskarżonemu wyczerpujący dyspozycję powołanego wyżej przepisu”.

W oparciu o to skarżący wniósł o wymierzenie oskarżonemu także kary grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 100 zł każda.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 28 listopada 2013 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że „na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn.zm.) wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 (dwustu stawek dziennych, każda po 100 (sto) złotych”.

W pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od tego wyroku kasację złożył obrońca skazanego, zarzucając temuż orzeczeniu: „rażące naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia:

- a) art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, iż w niniejszej sprawie nie doszło do wyjścia poza granice aktu oskarżenia i przypisanie oskarżonemu czynu nieobjętego aktem oskarżenia w sytuacji przypisania oskarżonemu współsprawstwa (w miejsce pomocnictwa) oraz czynności niemieszczących się w granicach tożsamości zarzucanego czynu polegającego na udzieleniu pomocy M. S. w przetworzeniu substancji psychotropowej;
- b) art. 399 § 1 w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, iż nieuprzedzenie o możliwości zmiany kwalifikacji czynów zarzucanych oskarżonemu nie miało wpływu na rozstrzygnięcie sprawy i nie miało wpływu na możliwość podjęcia obrony w zakresie zmienionej kwalifikacji;
- c) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, iż wobec braku potwierdzenia w protokołach przesłuchań oskarżonego wady wymowy, twierdzenia obrony o braku takiej wady są „twierdzeniami własnymi”;
- d) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez dokonanie przez Sąd Apelacyjny oceny zeznań P. O. w oparciu o niepełny materiał dowodowy, a w szczególności w oparciu o częściową treść zeznań świadka;
- e) art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 2 k.p.k. poprzez lakoniczne odniesienie się bądź brak jakiegokolwiek odniesienia się do zarzutów apelacji w zakresie zarzutu dowolnej i wybiórczej oceny materiału dowodowego poprzez ustalanie stanu

faktycznego sprzecznego z zeznaniami świadków M. S. i P. O. oraz zarzutu powoływania się przez Sąd Okręgowy na elementy zeznań świadków, które nie zostały przez świadków wypowiedziane, co doprowadziło do braku odniesienia się do:

- zarzutu, iż Sąd Okręgowy uznał, że zeznania M. S. i P. O. są zbieżne i pokrywają się ze sobą;
- zarzutu, iż M. S. nie miał osobistego kontaktu z oskarżonym, zaś wszelkich ustaleń dokonywał z P. O.;
- zarzutu konieczności kontroli dowodu z pomówień zgodnie z zasadą nieufności;
- zarzutu braku podstaw faktycznych do ustalenia dostarczenia MDMA przez oskarżonego;
- zarzutu uchylenia się od oceny kwestii braku szczegółowych ustaleń transakcyjnych pomiędzy oskarżonym a M. S.;
- zarzutu braku podstaw faktycznych dla ustalenia zapłaty przez oskarżonego za wytworzone tabletki”.

W oparciu o to skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Apelacyjny wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym obrońca poparł kasację a Prokurator Prokuratury Generalnej wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd odwoławczy trafnie ocenił, że sąd orzekający dokonując zamiany opisu czynu i przyjmując inną kwalifikację prawną tego czynu, nie wyszedł poza granice określone w akcie oskarżenia i swoje przekonanie Sąd II instancji należycie uzasadnił (na k. 5-9 uzasadnienia wyroku).

Zdarzenie historyczne wyznaczające ramy zakreślone w akcie oskarżenia i jego uzasadnieniu zdaniem oskarżenia miało polegać na tym, że oskarżony poszukiwał osoby, która z dostarczonego przezeń materiału substancji psychotropowej MDMA wyprodukowałaby dla niego tabletki ekstazy. Znalazł

oskarżony przez swoich znajomych taką osobę w sobie M. S. i dostarczył jej 2000 gramów substancji psychotropowej, określił jakie dwa rodzaje tabletek M. S. ma wyprodukować o różnej zawartości substancji MDMA, określił logo tych tabletek, odebrał je przez pośredników w ilości 40 000 sztuk i zapłacił za ich wyprodukowanie.

Ocenienie takiego zachowania oskarżonego przez prokuratora w oparciu o art. 18 § 3 k.k. (pomocnictwo) w zw. z art. 53 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz osobno jako karalne przygotowanie kwalifikowane z art. 57 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii było niezrozumiałe i oczywiście błędne. Słusznie sąd orzekający w oparciu o to zdarzenie historyczne uznał oskarżonego winnym popełnienia nie pomocnictwa a współsprawstwa w przetworzeniu substancji MDMA w 40 000 tabletek ekstazy.

Brak kasacji na niekorzyść skazanego nie pozwala na dokonanie rozważań w kierunku sprawstwa kierowniczego.

Nie jest zasadny także zarzut kasacji opisany w pkt. b. Sąd odwoławczy uznał bowiem, że sąd orzekający nie uprzedzając stron o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego dopuścił się „ewidentnej” obrazy prawa procesowego (art. 399 § 1 k.p.k.) oceniając jednocześnie, iż to rażące naruszenie prawa procesowego nie miało wpływu na treść wyroku. Swoje stanowisko Sąd Apelacyjny szeroko uzasadnił na k. 9-11 uzasadnienia wyroku. Podzielając te poglądy Sądu II instancji, podkreślić należy, że ramy obrony oskarżonego określone są zdarzeniem historycznym, popełnienie którego zarzucane jest oskarżonemu. Już w akcie oskarżenia opisano jakie działanie zarzucił mu prokurator. Oskarżony nie polemizował z zakresem zarzucanego mu działania (co do ilości substancji psychotropowej, ilości wytworzonych tabletek ekstazy, czy to on miał być ich odbiorcą, czy do niego dotarły, czy on jako „D.” za nie zapłacił) oskarżony zdecydowanie zaprzeczył, że „D.” to on. Trafnie zatem Sąd odwoławczy ocenił, że w realiach przedmiotowej sprawy rażące naruszenie prawa procesowego przez Sąd orzekający nie miało wpływu na treść wyroku. Zgodzić się należy ze skarżącym, że argumentacja Sądu odwoławczego dotycząca zarzutu z pkt d apelacji (podniesiona w pkt c kasacji), odnosząca się do wad wymowy „D.”

zauważonej przez świadków i braku tej wady u oskarżonego, nie w pełni znajduje odzwierciedlenie w materiale dowodowym.

Zauważyć przy tym należy, że to zagadnienie (czy u oskarżonego zauważono wadę wymowy), nie było zagadnieniem samoistnym, wchodziło ono w skład najpierw oceny rozpoznania oskarżonego przez świadków M. S. i P. O., a potem oceny czy oskarżony był osobą o pseudonimie „D.”, zlecającą wytworzenie narkotyków, dostarczającą substancję psychotropową, określającą ilość, skład i logo wyprodukowanych tabletek ekstazy, odbierającą końcowy produkt i płacącą za wykonaną pracę.

Do tych zagadnień Sąd odwoławczy odniósł się szeroko na k. 11-19 uzasadnienia wyroku, podkreślając kilkakrotnie, że akceptuje rozważania zawarte w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku.

Sąd pierwszej instancji jednoznacznie podkreślił, że uznanie, iż mężczyzna o pseudonimie „D.”, to oskarżony D. Ł., oparte jest nie tylko o rozpoznanie wizerunku oskarżonego przez tych świadków (P. O. i M. S.), lecz także w oparciu o okoliczności podawane przez nich a znajdujące odzwierciedlenie w wyjaśnieniach oskarżonego. Świadkowie ci między innymi zeznali, że „D.” był właścicielem kamienicy w K. oraz, że w mieszkaniu M. C. policja holenderska zatrzymała pieniądze „D.” i on zgłosił się na policję oświadczając, iż to jego pieniądze i je odzyskał. Te okoliczności potwierdził oskarżony D. Ł., precyzując, że był współwłaścicielem kamienicy w K., a na policji holenderskiej na prośbę kolegi przyznał, że zatrzymane przez policję pieniądze są jego własnością.

Także do pozostałych zarzutów apelacji, sprowadzających się do negowania oceny dowodów dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, Sąd odwoławczy odniósł się w swoim szerokim uzasadnieniu aprobując dokonania Sądu orzekającego, zwłaszcza danie wiary zeznaniom świadka M. S.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny wszechstronna analiza zgromadzonego materiału dowodowego w tym zakresie (k. 11-19 uzasadnienia wyroku) i jego ocena nie wykazuje błędów i jest zgodna ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego.

Mając to na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

